

1-20 I. k. 2995

1-7 3.

768

B. I. HÍR-
Könyvtár
Növekedés
1916/53

Mozikét

Kino-Woche

Legutóbbi ujdonságaink szenzációszak!

A HERCEG GYERMEKE
TÁRSADALMI DRÁMA 5 FELV.

FÖLDÖNTÚLI HATALMAK
(FERN ANDRA)
Detektívdráma 4 felv.

BÉKE A FÖLDÖN
(FERN ANDRA)
Korszerű történet
3 felvonásban

AZ UTOLSÓ BATTINGHAUSEN
Társadalmi dráma 3 felvonásban

ADD KÖLCSÖN A FELESÉGED!
Vígjáték 3 felvonásban

OTTÓ HÁZASODIK
(OTTO REUTER)
Vígjáték 2 felvonásban

Már a neve is elég

Hegedüs Gyula és Szamosi Elzának

hogyan színházában a „MUNKÁS-
ZUBBONY” című filmdrámá-
val óriási anyagi és erkölcsi
sikereket érjen el.

Legközelebb kihozzuk:

A Kirchfeldi pap
5 részes filmdrámát

A varázsdai
4 részes filmdrámát

Monopol filmvállalat

Wagner Testvérek Budapest, VI. kerület, Podmaniczky-
utca 11. I. em. Telefonszám 142-84. Sürgöncim Monofilm

Mozihét

Kino-Woche

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, V., CSÁKY-UTCA 12. ☎ TELEFONSZÁM: 13-18.

Szerkesztő:
KORDA SÁNDOR

Előfizetési árak: egész évre 16.— korona
fél évre 8.— kor. Egyes szám ára 50 fillér.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Kiadóhivatali igazgató:
ANTAL JÓZSEF

A „Mozihét” akciója az expresszdijak leszállítása érdekében.

Ofner József, a Máv. balparti üzletvezetője nyilatkozik a Mozihétnek.

A vasuti szállítással a háboru kezdete óta talán a mozi-
szakmának van legtöbb baja. Egy pillanatig sem zugoló-
dunk még önmagunkban sem, amikor magasabb érdekek pa-
rancsolják, hogy a forgalom szüneteljen bizonyos vonala-
kon, de azt hisszük teljes jog-
gal várhatjuk el a jelenlegi
„normális” időkben, hogy a
vasut azzal a figyelemmel
gondoljon a mozisakmára,
amelyet az hatalmas kultu-
rális ereje révén megérdemel.

Ezelőtt két esztendővel szá-
bályozták némileg a filmszáll-
ítások kérdését, s ekkor ki-
mondották, hogy filmet sze-
mélyvonattal csak expressz-
árúként lehet szállítani. A
normális üzleti időkben ennek
a rendeletnek fontossága alig
volt. Igaz ugyan, hogy a vas-

uti expressz-tarifája igen ma-
gas, de sem a mozis, sem a
filmlétszámzó nem volt éppen
e szállítási módra rászorulva.
A mai viszonyok között azon-
ban az egyedül, lehetséges
szállítási mód ez, de a mai
viszonyok között igen súlyos
terhet ró a mozisra a vasut-
expressz horribilis tarifája.
(Szegedre például személy-
vonaton négy korona 20 fillér,
gyorsvonaton pedig hat ko-
rona 20 fillér egy csomag
után a szállítási díj.)

A Mozihét felkereste ebben
az ügyben Ofner József urat,
a Magyar Állam Vasutak bal-
parti üzletvezetőjét, aki infor-
mációnk meghallgatása után a
következőképpen nyilatkozott:

Tényleg, magam is magas-
nak találom ezeket a mostani
szállítási díjakat, s ameny-

nyiben ez az üzletszabály-
zatok keretein belül lehet-
séges, foglalkozom is vala-
milyen reformmal, amely a
mostani nehéz üzletmenet
idejére olcsóbbá tenné a szál-
lítást.

Természetes, hogy az eset-
leges kedvezmény megadá-
sánál elsősorban azt tartom
szem előtt, hogy a mozi a
háborus felvételekkel és a
hazafias darabokkal igen fon-
tos hivatást tölt be. Tudom,
hogy eleinte személypod-
gyász gyanánt adták fel a
tilmeket. Az üzletszabályzat
azonban nem engedi meg,
hogy olyan személypod-
gyászt felvegyünk, amely-
lyel nem megy utas. Ezt
kénytelenek voltunk el is
tiltani. A dolgot most min-
den részletével referáltatom

magamnak. Hogy miképen gondolom a reformot, még pontosan természetesen nem tudom, de azt hiszem, hogy találok módot, amely csökkenti a szállítási díjat anélkül, hogy a szállítási idő hosszabb lenne a mostaninál.

A mozi iránti teljes szimpátia és a mozi értékének

magas szempontu értékelése beszél ezekből a szavakból. Most már nyugodt lehet minden mozis és minden filmkölcsönző, hogy a reform csak napok kérdése. Jövő számban akciónk további sorsáról és remélhető teljes sikeréről lesz alkalmunk beszámolni.

Kortársaim.

Írja: Siklósi Iván.

— Előljáró beszéd. —

Kedves Uraim, akiket bizarr ötlet belekényszerít ebbe a cikksorozatba: ne gondolják, hogy elbizakodottságból vagy maliciából irtam ezt a címet cikkem fölébe. Ó nem. Éjszaka, mikor két jó emberemmel hazakisértük fáradt testünket, beszélgettünk egy újságról, amely ime megszületett. És beszélgettünk arról is, hogyan lehetne valami érdekeset írni, ami elég unalmas ahhoz, hogy hosszú legyen. Tréfa szülte ezt a címet, amelyet ne tessék komolyan venni azoknak, kik ebben a betűhalmazban a saját nevüket és alatta néhány sorban a saját legbensőbb énjüket fogják felfedezni. Tréfa az egész, görbe tükör, melyet egy clownruhába öltözött ember tart elébük. Rossz barátaim és jó ellenségeim sorra vonuljanak el írásaim e görbe tükre előtt és ne bosszankodjanak, ha erényük ráncait megnyulva és hibáikat, érzéseiket kiszélesedve látják. Tréfa az egész. Farsangi komédia, gondolat-tánc, betű-csárdás. Egy elfoglalt emberre kényszerített munka, melyet pontos időre kell szállítani, tekintet nélkül az értékére. A szerkesztő megígérte, hogy szívesen viseli a felelősséget, Isten neki. . .

Jöjjön hát először Siklósi. Illik, hogy bemutassam önöknek azt, aki a görbe tükröt elébük tartja. Már az is elbizakodottságnak látszik, hogy az első a sorban én vagyok. De türelem. Én is benézek a tükörbe. Azután jöjjön a többi.

A kortársak, a szövetséges ellenségek, sőt maga a nagy harctér: a branche. A nagy összesség melynek firmáján ott ragyog aranybetűkből: kinematográfia. Sőt jönni fog Ungerleider ur is, akinek jóvoltából élvezzük a moziadta meleget, akinek „invenciójára” csinalta meg Edison ezt a pompás találmányt. De előbb én: a filmkrakéler, a mozibetyár, a veszedelmes corzista, aki lelkiismeretesen törekszik arra, hogy a szakmából ne vesszenek ki a botrányok. Én, aki Borhegyi közös-barátunk szerint a szakma störenfriedje vagyok. Pedig, higgyék el, nem vagyok rossz ember. Csak

Az OMNIA az első film után lekötötte az egész

FRANCESKA BERTINI sorozatott.

keményfejű, ravasz hóchem. Bosszúgárpárti, zavarosban halászó. Nem szeretem a tiszta vizet, mert abban nincsenek kövér filmcsukák és bocsássanak meg azok, akiket sikerült eddig falhoz állítanom: szeretem a „nehéz ügye”-ket. Igyekezem mindig úgy eljátszani kisdéd játékaimat, hogy másnak fájdjalon meg a feje tőlük. És ha sikerült is ebben a szakmában valamit elérnem, azt nem zsenialitásomnak, hanem inkább annak köszönhetem, hogy egészen más pályára készültem. Pedig, hej! de sokszor elgondolom éjszaka, vagy hajnal felé mikor lefekszem, hogy jó volna valami tisztességes foglalkozás után nézni és becsületben megőszülni. Családapának lenni, aki tisztas nevet hagy a gyermekeire és akinek ne mondassák az az emberek, ha az utcán találkoznak vele; „hogyan van kedves igazgató ur?” amely malícia olyan sértés mintha azt mondanák: „hová megy kedves kis szőke sliffentyű, álljon meg egy szóra! hadd tanuljak magától valami új link-tippet, drága kispimasz-konkurrens! . . .” Isten látja lelkemet nehéz kenyér az enyém. Talán más viszonyok között egész elfogadható ember lett volna belőlem. De ez a szakma a ligetből jött és ha sikerült is kinevelnem, szép ruhákba bujdatnom, a ligeti jászok szokásait eltanultam tőle: utazom a zrikre és a machlojkákra. És ez talán nem is büni. Ki tudja, nincs-e igazam? Vedelem. Most pedig uraim, Önök kerülnek sorra. Csak méltóztassanak. Nem fog fájni. Tréfa az egész. . .

Könyv a moziról. Sok minden készülő szép és kívánatos dolgot későbbre halasztott a háboru. Ezek közé való az a valóban hézagpótló szakkönyv is, amelyet már majdnem befejezett Colussi Béla, az Eclair-Filmkölcsönző és az Uránus filmgyár direktora. Előre jelezzük, hogy a jövő számban alkalmunk lesz Colussi Béla könyvéből egy pár érdekes fejezetet leköszölni.

Boda Dezső dr. nyilatkozik a Mozi-hétnek a mozik háborus évadjáról.

Felkerestük a napokban Boda Dezső doktort, Budapest főkapitányát, hogy a Mozi-hét olvasóközönsége számára nyilatkozzék a mozik egynemely aktuális kérdéseiről. Öméltósága szíves volt fogadni munkatársunkat. Beszélgetésünk során felvetődött a mozik rendőri díjainak, a jövőd szabályrendeletnek a kérdése a többi aktuális dolgok között, s Öméltósága készséggel adott igen érdekes felvilágosítást minden kérdésünkre. Érdekes és hozzáértő megállapításai a mozisakma iránt való nagy szimpátiájáról tesznek tanúságot.*

— Ezuttal megértem, ha a mozik lanyha üzletmenetről panaszkodnak — mondotta. Háboru van, s ez a mozgalmas, a társaságos életet megbénító időszak, természetes, ha különösen érezteti hatását a szórakoztató intézményekkel. A polgári lakosság takarékos, mert a pénze legtöbb esetben csak a háztartás költségvetésére futja, s ha az áraiban emelkedett életfenn tartási eszközökben nem akar hiányt látni, le kell mondania a szellemi táplálékokról.

— A moziknak azonban mégsem megy olyan rosszul a dolguk, hogy romlás fenyegetné őket és segítségükre kellene sietnünk. Miképp a legtöbb iparág, a mozik is eléri azt a forgalmat, hogy a minimálisra apadt hasznót, a háborus jövedelmet megkereshetik. Közönségük az általános depresszió dacára is van, hiszen a harci eseményekre szomjazó publikumnak az újságok mellett a mozik újszólván kiegészítő értesítések nyújtanak. A háborus képek azok, amelyek látásá-

* A pontos adatokat Császár István kapitány ur szolgáltatta.

ért akár valamely másodrendű nélkülözésbe is szívesen belemegy a közönség. Ki kell jelentenem azonban, hogy én a mozik átlagáról beszélek és nem arról a három-négy vállalatról, amely talán most még virágzóbb, mint valaha. Van néhány drága helyárú és legelsősorú képekkel dolgozó mozi a fővárosban, amelynek a legjobbmódu közönségből telt meg mindig a nézőtere. Ezek a vállalatok

FRANCESKA BERTINI
neve fogja jelenteni a kasszasikert.
ZA LA MORTE!
A sorozat első filmje

most az egyéb szórakozási alkalmak hiányait pótolják. Tél van és farsang van, az első két téli hónapban az időjárás oly enyhe volt, hogy egyetlen délelőttre sem nyíltak meg a korcsolyapályák, a béli mulatságok pedig teljességgel elmaradtak. A jég-ről és bálokról leszorult jómódu közönség szívesen keresi fel most gyakrabban is kedves szórakozóhelyét, a mozit.

— Hogy az engedélydíjakat leszállítsuk?

— Ez lehetetlenség részint, részint pedig nem hiszem, hogy ennek szükségességét

a moziállalkozók különösebben hangoztatnák. Az orfeumoknál megtettük ezt a főváros tanácsával egyetértően, de ott a humanitásnak tetünk eleget, mert csakugyan, az orfeumoknak, ha látogatókat akarnak, a régi, nagy személyzettel kell dolgozniok. Ezeknél elengedtük a városi adót és a rendőrségi ügyeletért járó díjakat. Az állami illetéket azonban, amelynek magasságát az 1875. évi XXV. törvény cikk állapítja meg, s amelyet bélyegeken kell leróni, változatlanul kell behajtani rajtuk ezután is. Ugyancsak e törvény cikk szavai szerint a mozikra az aránylag alacsony bélyegdij-tételek vonatkoznak, még a rendőri és városi díjak összesen átlag hatvannégy K-t tesznek ki havonta. A mozik költségvetése jóval kisebb, mint a dalcsarnokoké, s az engedély-illeték sem ad nagyobb kalkulust.

— Három évvel ezelőtt érte el Budapest a mozik száma a maximumot, százhuszonhét mozi volt nyitva, s ez a szám most, — vegyük az utolsó hónapról szóló kimutatást, — kilencvenhatra apadt le. A háboru nem volt okozója egyetlen mozi bukásának sem, három ugyan bezárt augusztus óta, de ezt még régebbi rossz üzletmenetele sodorta el végkép. Általában, — meg kell ismételnem az előbb mondottakat, — az a tapasztalatom, hogy a mozik nem hoznak most busás jövedelmeket tulajdonosaiknak, de a háborus idők mérsékelt hasznai még a legolcsóbb helyárú külvárosi mozikban is megvannak.

— Egyelőre persze nem aktuális egyik reformáló terv sem, amely a mozi körül a hatóságok körében telmerült. Ha azonban ismét helyreáll a békében volt polgári rend, okvetlen új szabályokat kapnak a mozik, amelyek immár olyan tényezővé fejlődtek,

amelyekkel számolni kell, s amelyeknek sok vad hajtásait le kell nyesegetnünk. Külföldi példákra fogunk támaszkodni és nem éri majd semmi

méltánytalanság a közönség kedvencét és a kultura terjesztésének ezt az érdekes eszközt.

Várnai István.

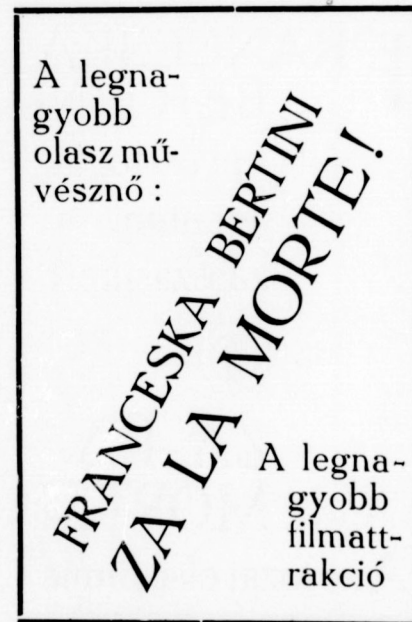
Mit játszanak a párisi mozik?

Elmondja egy magyar hírlapíró, aki a múlt héten tért haza Párisból.

Egy szöke és komoly, halhatatlanul leleményes fiatalemberrel kerültem össze csütörtökön este az egyik körüti kávéházban. Sipos Dezső hírlapíró, ő az, aki tavaly még egy reggeli ujság redakciójában szolgált, azután kiment Párisba, továbbképezni magát, mestersége felsőbb szakáiban. És hogy a háboru kiobbant, ott rekedt a franciák fővárosában. Más embert kétségbeejtett a katasztrófa, váratlanul internáltatni valamilyen pyrennei gyűjtőhelyen a cselekedések és eszélyes ötletek ilyenkor cserben hagyják az embert, ő azonban, a hírlapíró, akinek mindent pillanatok alatt kell megfontolnia, egy-kettőre a talpára ugrott, hogy hogy nem, ez az ő titka s másnap már mint román alattvaló szerepelt a rendőrség vendégkönyvében. És mint ilyen az év januárius végéig zavartalanul kinn lakott a latin-negyed valamelyik időrágta, megrokkant szállodájában. Ahogy szenvedélyesen, lelkesen beszélt most a szerencsés hazatért a pesti kávéház zsöllyéjében, ezeket a hozzáértő tapasztalatait mondta el sok-sok elménye között a párisi mozikról:

A boche, a német, ez a céltáblájamindengyűlöletnek, s így a mozi is szolgálatába állott a németellenes érületnek. Nem általános iránya ez most a moziknak, de igen érezhető. Hiteles felvételekben nem mutathatják ki, hogy a németek hadviselése bar-

bár, így hát történeteket költenek, amelyeknek az a csatánója, hogy a németek embertelenek. A harctéri felvételeket legnagyobb részben a Pathé eszközli. Hat Pathé-

Journal, hat kizárólag harctéri felvételeket előadó mozi van Párisban, amelyek ugyan nyomon látszanak követni az eseményeket, mégis ilyen meg olyan győzelem címe alatt bandukoló tréneket látunk, csak a képeken meg sziesztázó katonákat. De a párisi nép mégis meg van elégedve ezekkel. Mintha mindenki úgy tudná, hogy csak ennyiből áll a háboru . . .

A mozikban általában két előadást tartanak, s mindenütt az utolsó sorokig megtelnek a nézőterek.

A komponált harctéri drámák inkább vízenyősek, mint

lelkesítő. Ezeket is a Pathé csinálja. Ami a gyűlölködésre szítson, sok esetben tulságosan naivul van megcsinálva. Mikor egy belga franktirórt agyonlőnek, a német katonák lelki szeméi előtt megjelenik Vilmos császár. Sokszor látni így, ködfátyolképeknek applikálva Vilmos császárt, s a párisi már kissé unni látszik, hogy ilyenkor mindig remegnie kell. . . .

Pathéék különben kissé szerényül kezelik a francia katonák hősiességének ragyogtatását. A háborus filmekben csaknem mindig angol katonák szerepelnek ésturkók, meg gurkák, a szövetségesek, akik példátlan halálmegvetéssel verekednek Franciaország épségéért.

Hogyan néz ki egy háborus filmszínmű? Mindig a gloire ragyogja be végén a szereplőit s legtöbbször a lövőárokélet viszontagságait huzza alá. Egy képet láttam mindössze, amely a németeket is emberi mivoltukban mutatja be. Nem nagy sikere volt a Gaumont Palaceban. Arról szól, hogy egy német srappell csap be egy flandriai házikóba s az elhagyatott házban egy elhagyatott csecsemő riad fel álmából. (Francia anya, hogy hagyhatta magára a rettenetes ágyutüzben gyermekét?) Mikor a németek elfoglalták a falut, ráakadnak a sivalkodó csecsemőre és magukkal viszik a lövőárkba. Becézik, tisztogatják és karácsonyfát állítanak neki.

Miután Sipos Dezső még megcáfolta, hogy Max Linder elesett és elmondta róla, hogy ellenkezőleg, Theatre Max Linder cimen épp a múlt hónapban nyitott énekes színházat, más témára tért át. Arra, hogy a francia földrajzi társaság decemberben nagygyűlést tartott Bordeauxban, amelyen a jövő térképét állapították meg. (—)

Uralkodó hercegek a mozigép előtt.

Minden ember érdekes abban a pillanatban, amikor a mozigép előtt áll, minden ember furcsán érzi magát az objektív rámeredőszeme előtt: hogy érzik hát magukat uralkodó hercegeink? Kitől lehetne ezt megtudni mástól, mint Neumann József kamarai szállítótól, a Korona filmvállalat tulajdonosától, aki mint ismeretes, az első udvarkepes filmember. Megkértük, mondja a Mozhét számára, miképen viselkednek a fenségek a mozigép előtt.

Már nagyon sokszor részesültem abban a szerencsében — mondotta Neumann — hogy a mozigép kíséretében megjelenhettem a Fenségek előtt, s az az impresszióm, hogy József főherceg ur, Augustza főhercegasszony, Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő és a kíséretükben mindenkor voltmagas méltóságok rajongó kedvelői a mozinak.

Nem a szerénytelenség beszél belőlem, de azt hiszem igen sokban volt a magyar kinematográfia hasznára az, hogy a fenségekkel sikerült a mozit megkedveltetnem.

József főherceg meghívására minden télen megjelenem a Tátrában, hogy ott felvételeket csináljak. Ugy kell elképzelni ezeket a felvételeket, hogy a fenségek és a társaság jó kedvét csak növelte az, hogy már másnap láthatják magukat, s ezért a felvevőgép előtt is jókedvüen viselkedtek. Frigyes főherceg birtokán, Bélyén többször voltam vadászatokról felvételt

csinálni. Először a spanyol király őfelsége látogatása alkalmából, azután többször voltam a Fenségek meghívására úgy Bélyén, mint Féltoronyban. Amikor már legutóbb megjelentem tisztelegni a fenségek előtt, Frigyes főherceg messziről odakiáltott már Izabella főhercegnőnek:

— Na, da hast du dein Neumann! . . .

Páratlan szenzáció lesz minden

F
FRANCESKA
BERTINI FILM

Abban a kiváló szerencsében is volt részem, hogy Vilmos császár Őfelségéről, nagy szövetségesünkről is készíthettem filmfelvételt, amikor Karapancsán vadászott. Ezt a filmet huszonnégy órával a felvétel után Wienben, a vadászati kiállításon mutattam be, ahol a német császár őfelségén és főhercegeinken kívül Őfelsége a király is kegyeskedett végignézni, és elismerését fejezte ki a felvételek tisztasága felett. Ezt a felvételt a német császárnak személyesen adtam át Berlinben,

s a császár őfelsége úgy szóban, mint írásban elismerését fejezte ki. Erről annak idején igen sokat irtak a lapok is.

Nem akarom itt mindazt az alkalmat felsorolni, amikor uralkodó hercegek előtt állhattam a mozigéppel (így legutóbb Augustza főhercegasszony látogatását vettem fel a Ludovika hadikórházban) csak ismételtelen hangsúlyozni akarom, mily nagy fontossága volt a fenségek mozi iránt való érdeklődésének abban, hogy a legelőkelőbb társadalmi osztályok is barátai lettek a mozinak. Hogy mennyire kedvelik a mozit az is bizonyítja, hogy József főherceg ur családjá számára igen gyakran rendeztem már mozielőadást, amelyek mindenkor igen tetszetek. Ennek köszönhetem azt a kitüntetést is, amelyben a Fenség részesíteni kegyeskedett.

A Népfölkelő a hadimuzeumban. A Népfölkelőnek, a háborus tárgyú magyar filmek egyik legsikerültebbjének külföldre való monopólióját a bécsi Christensen-cég szerezte meg. A filmet gyáros, Neumann József kamarai szállító, Bécsben bemutatta a film-cenzurának, ahol nagy elragadtatással nyilatkoztak róla. De sikerét legigazabban az pecsételi meg a képnek, hogy a cenzura arra kérte Neumann Józsefet, hogy a filmnek egy részét engedje át a Kriegsministerium Kriegsarchívjának. A Népfölkelőnek arról a részéről van szó, amelyben az Augustza főhercegasszony van megörökítve, amint vigasztaló szavakkal fordul a sebesült magyar katonákhoz, a Ludovika hadikórházában.

ÖRDÖGTÁNC

Dráma négy felvonásban, 1400 méter. Megjelenik március 8-án

Az olasz filmgyártás idejének legnagyobb szenzációja

ÚJ ECLAIR ATTRAKCIÓK

ECLAIR Budapest,
VII., Rákóczi-ut 50

Március

8

Az utolsó
légyott

Izgalmas, de végtelenül finom társadalmi színmű, amelynek rendezése páratlanul tökéletes. (3 felvonás, 700 méter)

AZ UTOLSÓ LEGYOTT

A KIS MAMLASZ

Vígjáték 3 felvonásban. 1000 méter. Megjelenik március 8-án

Bájos, fordulatos és szellemesen pikáns vígjáték

ÚJ ECLAIR ATTRAKCIÓK

ECLAIR Budapest,
Telefon József 39-33

Február

15

Titokzatos
éjfél

Különös történet ez, mely teljesen újszerű miliőben játszódik, s végtelenül izgalmas drámai a cselekménye. (3 felvonás, 930 méter)

TITOKZATOS ÉJFÉL

Kulisszák mögött

Eclair A mult héten már hírül adta az Eclair négy pompás slágerének megjelenését. Az *Ördögtánc*, az *Utolsó légyott*, a *Kis mamlasz* és a *Titokzatos éjjel*, mind valóban elsőrendű attrakciója a filmgyártásnak, de az Eclair már készül, hogy új attrakciókkal mulja felül a mostaniakat. Egy szenzációs Stuart Webbs-film és egy hallatlanul groteszk vigjáték az Eclair jövődő meglepetései.

Gaumont Fern Andra, a csodálatos szépségű filmdiva főszereplésével két nagyszerű attrakció jelenik meg a Gaumont kiadásában. „*Földöntuli hatalmak*” az egyiknek a címe. Fantasztikus filmjáték ez, amelyet a filmtechnika minden kiválóságával csináltak meg. A másik Fern Andra film is igen jelentős slágerfilm: „*Béke a földön*”. Ez izgalmas, aktuális film. Egy pompás Reuttervigjáték is jelenik meg még a Gaumontnál „*Otto házasodik*” címmel.

Korona Neumann József kamarai szállító a *Gólem* példátlanul nagy sikereit nyugtázza még, amelyet a *Sátán kisasszony* tetézt. Már készül azonban egy új és nem kevésbé nagy attrakcióra, amelyről a jövő héten adunk hírt.

Kis Sándor a Francesca Bertini filmek protektora lett. Jobb dolgot nem lehetne neki kívánni, mert valóban páratlanul magas nivóju attrakció a grandiózusan nagy olasz tragika filmszereplése. Az első Francesca Bertini film egy igen mély értékű erkölcsrajz, a címe: *Za la morte!* Francesca Bertini páratlanul álló kvalitásait illusztrálja az a tény is, hogy az *Omnia* az első darab után az egész tizenkét darabból álló sorozatot lekötötte monopolban az első hétre.

Monopol Még aratja a megérdemelt sikereket az első Hegedüs-film, de a Monopol már készül újból egy magyar új-

donságra. Amily komoly és valóban művészi esemény volt a Hegedüs-film, épp olyan szenzációs moziesemény a legközelebbi is. *Steinhardt Gézának*, a pompás és kedves kórikusnak első filmje lesz ez.

Oberländer Károly A Márkus-film, az *Aranyhaju szfinx* vidéki pályafutásán a legnagyobb erkölcsi sikereket hozza nemcsak az Uher-filmgyárnak, de az Oberländer cégnek is, ahol legközelebb friss szenzációk jelennek meg.

12
szenzáció lesz a
12
Franceska Bertini
film.

Philipp és Pressburger A *Kék szoba* halatlan sikere legközelebb megduplázza már az igazán művészi jelentőségű Schildkraut-film sikerét. *A sors bolondja* oly teljes kvalitásokkal alkotott film, aminő igen kevés jelenik meg a szezonban.

Polo *Miss Kathlyn kalandjai* már nemsokára megkezdik diadalmas körutjukat. A Selig-gyár bájos és szép művésznője az első kalandjait Mezopotámiában éli át s annyi mulatságos dolgon megy át, hogy előre is tarthat magának a közönség pár kedves, mulatságos óráát a Kathlyn-filmek megnézésére. Egy nagyszabású szociális drámát is jelentet meg a Polo „... és add

meg nekünk a mindennapi kenyérünket!” címen.

Projectograph A Nordisk háborus slágerképe, a „*Fészek a viharban*” után két nagyszabású Nordiskattrakcióval jelenik meg a Projectograph. Carl Alstrup, a bájos dán film-bonvivant főszereplésével egy finom és kacagtató vigjáték jelenik meg: *A pünkösdi milliárdos*. Majd a mindenkori és legfőbb attrakció: egy Psilander-kép: *A bibliás ember*. Legközelebb már megjelenik a grandiózus Proja-szenzáció, *A tolonc* is Jászai Mari, Berky Lili és Szentgyörgyi István főszereplésével.

Schwarzenberg és Társa A szenzációk itt úgy sorakoznak egymás mellé, mint a gyöngyszemek a nyakláncon. A meztelen nő, a Vörös torony, a Halállovaglás, a Kék egér II. óriási sikerű premierjei után két új nagy attrakcióra készül a Schwarzenberg és Társa cég. *Coralie és Társa*, ez a legközelebbi nagyszerű vigjáték, amelyet a Vignszínházban óriási sikerrel adtak már. Ez a Cines gyártmánya. Egy új Svenska Biograph filmet is hoznak ki: *Dráma az erdőben*, ez a címe s a Vörös torony főszereplői, Carlo Withe és Karin Mollander játsszák a szerepeit.

Standard A Standard filmkölcsonzó egy gyönyörűen megrendezett filmet jelentet meg legközelebb *Mirza királynő* címen. Finom és fordulatos udvari történet ez, amely bizonyára meglepetést fog kelteni. Legközelebb megjelenik a Lepain III. is, amelyhez a nagyszerű reklámot már megcsinálták a Lepain I. és Lepain II.

Unio A *Vér és vas*, ez a páratlan tökéletességgel megrendezett háborus film a legfőbb szóbeszéd tárgya most a szakmában. A bizonyos siker ilyen sok fel-tételével kevés film indult még utra.

Legujabb vigjáték slágerünk:

BUITOROZOTT
SZOBÁK KIADÓK

Bohózat három felvonásban

A legpompásabb, burleszk ötletekkel,
kitűnő helyzetekkel telt
bohózat

PHILIPP ÉS PRESSBURGER
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 36. ☉ SÜRGÖNYCIM: „PHILBURGER“

Az új Schildkraut-film

A sors botondja

*Felix Salten drámája
febr. 15-én jelenik meg*

*Mesteri játék, érdekesítő
cselekvény, szenzációs felvé-
telek*

Philipp és Pressburger

Budapest, VII., Rákóczi-ut 36

Sürgöncim: „Philburger“

*Amit író megírhat a film
számára, amit színész el-
játszhat a gép előtt, amit
rendező produkálhat a fil-
men, azt mind megtalálhat-
juk az új Schildkraut-drá-
mában*

Február hó 15-én jelenik meg

a csütörtöki bemu-
tatón nagy sikert
aratott filmünk

A KÉK SZOBA

Szerelmi játék 3 felvonásban

A főszerepekben:

BOGIA HORSKA
és FRITZ FEHÉR

Ujszerű téma, finom pi-
kantéria, szellemes hely-
zetek és kitűnő fotográfia

PHILIPP ÉS PRESSBURGER

BUDAPEST, VII, KERULET, RÁKÓCZI-UT 36. SZÁM.

:: SURGÖNYCIM „PHILBURGER“

S · T · A · N · D · A · R · D

Filmkereskedelmi és Kölcsönző Vállalat Budapest, VIII., Rákóczi-út 61
Tulajdonosok BALLA és MAIER. Telefon József 43-28. Sürgőnycim BALLAMAIER

MIRZA

Történet az udvari körökből

KIRÁLYNŐ

három felvonásban

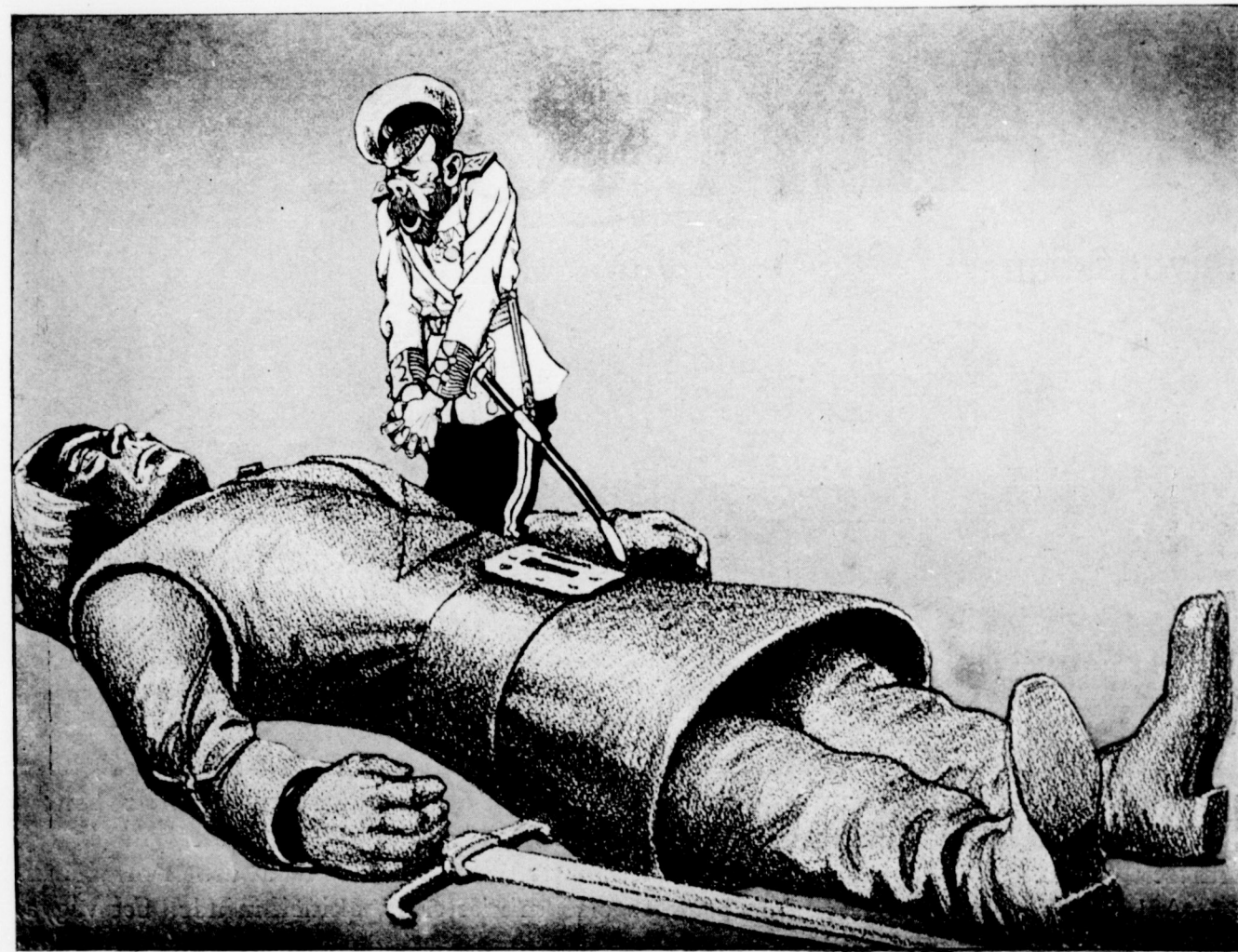
Az udvari intrikák, a magas cselszövevények, a királyi paloták világában játszódik le ez a szerfelett izgalmas és poétikus történet. Egy asszony-uralkodó a hőse, akinek szive ép oly éberem dobog, mint hogyha gyöngyös főkötő helyett nem királyi korona nyomná homlokát.

Mirza királynő ifjan, szépségének teljében került a trónra, csodálható e tehát, hogy a kormányzás gondjai közt is megszólalt a szive. Egy ifjú gárdistatisztbe szeretett bele, s holdfényes estéken, a hatalmas, évszázados fák alatt a királyi parkban a királynő ép oly szerelmesen olvadt egybe lovagjával, mintha nem is lett volna élet és halál ura az országban.

A királynőbe azonban szerelmes volt az első miniszter is, akinek minden becsvágya, ambíciója az volt, hogy a királynő szerelmét megnyerve ő kerüljön az ország élére. Amikor azonban a királynő állandó megvető magaviseletét látta, érezte, hogy valaki már betöltötte azt a helyet, amelyre ő vágyott. Felbérelte egy barátját, aki fülíg el volt adósodva a kémkedésre, s ez rá is jött a szerelmes esték titkára. A kémkedésért busás jutalmat kapott, amellyel az első estén meg is jelent a főváros egyik mulatóhelyében. A mulató egyik táncosnője hallatlan meglepetést szerzett neki. A megszólalásig hasonlított a királynőhöz. Sietett ezzel a felfedezésével a miniszterhez, aki el is határozta, hogy a táncosnő segítségével keresztülviszi galád tervét. A legközelebbi estén a klorofommal elaltatott királynőt egy várba hurcoltatta el, s helyére a táncosnőt ültette, akit kitanított arra, hogy miképen viselkedjen. S senki sem gondolta, hogy nem a királynő az, akit a miniszter e helyre ültetett. Amikor azonban este jött a gárdista, őt is elfogták, s a királyi kastély alatt levő folyóba dobták. A gárdista azonban megmenekült egy aviatikus barátja segítségével, és sikerült repülőgépen a királynőt is megmentenie. Hiába volt a miniszter minden erőfeszítése. A szerelem és az igazság diadalmaskodtak, s a régi várba, ahol a királynő raboskodott: a miniszter és a táncosnő kerültek.

A CÁR GÓLEME

A bécsi „Muskete“ mult heti számából

— Ó jaj! Oda az egész varázslat!

A Gólem mindenütt a legnagyobb sikert aratta. Az idény legnagyobb filmszenzációja a Golem. Monopoltulajdonos:

NEUMANN JÓZSEF

JÓZSEF FŐHERCEG Ő CS. ÉS KIR.
FENSÉGE KAMARAI SZÁLLÍTÓJA
TELEFONSZÁM: „JÓZSEF“ 31—66.

KORONA

FILMVÁLLALATA
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 76.

AZ IDEI FILMSZENZÁCIÓ

A GÓLEM

Fantasztikus filmjáték 5 felvonásban.

☪☪☪ FŐSZEREPLŐ: ☪☪☪
PAUL WEGENER.

A legcsodásabb szépségű film

ez attrakciónk, míg
másik ujdonságunk

SÁTÁN KISASSZONY

vagy A PÁNCÉLSZEKRÉNY TITKA
a legnagyobb bűnügyi drámája a szezonnak

NEUMANN JÓZSEF

JÓZSEF FŐHERCEG Ő CS. ÉS KIR.
FENSEGE KAMARAI SZÁLLÍTÓJA
TELEFONSZÁM: „JÓZSEF“ 31—66

„KORONA“

FILMVÁLLALATA
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 76. SZ.

A Mozgóképotthon

nagy sikere:

A MEZTELEN NŐ

Drámai jelenetek
4 felvonásban.

Irta:
Henry Battaille

A főszerepben:
LYDA BORELLI

Schwarzenberg és Társa

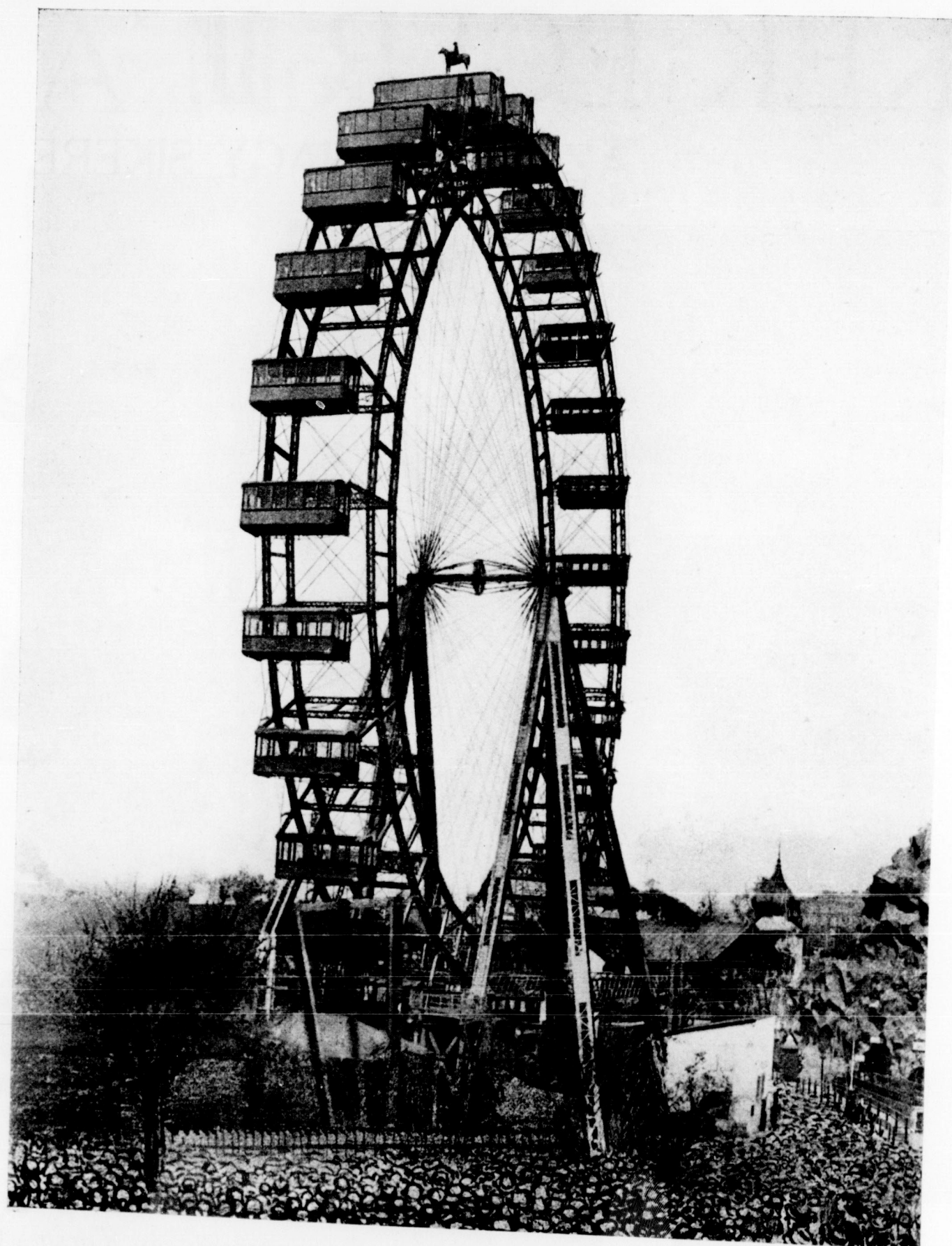
Lyda Borelli

KÉK EGÉR II.

AZ OMNIA NAGY SIKERE

Schwarzenberg és Társa

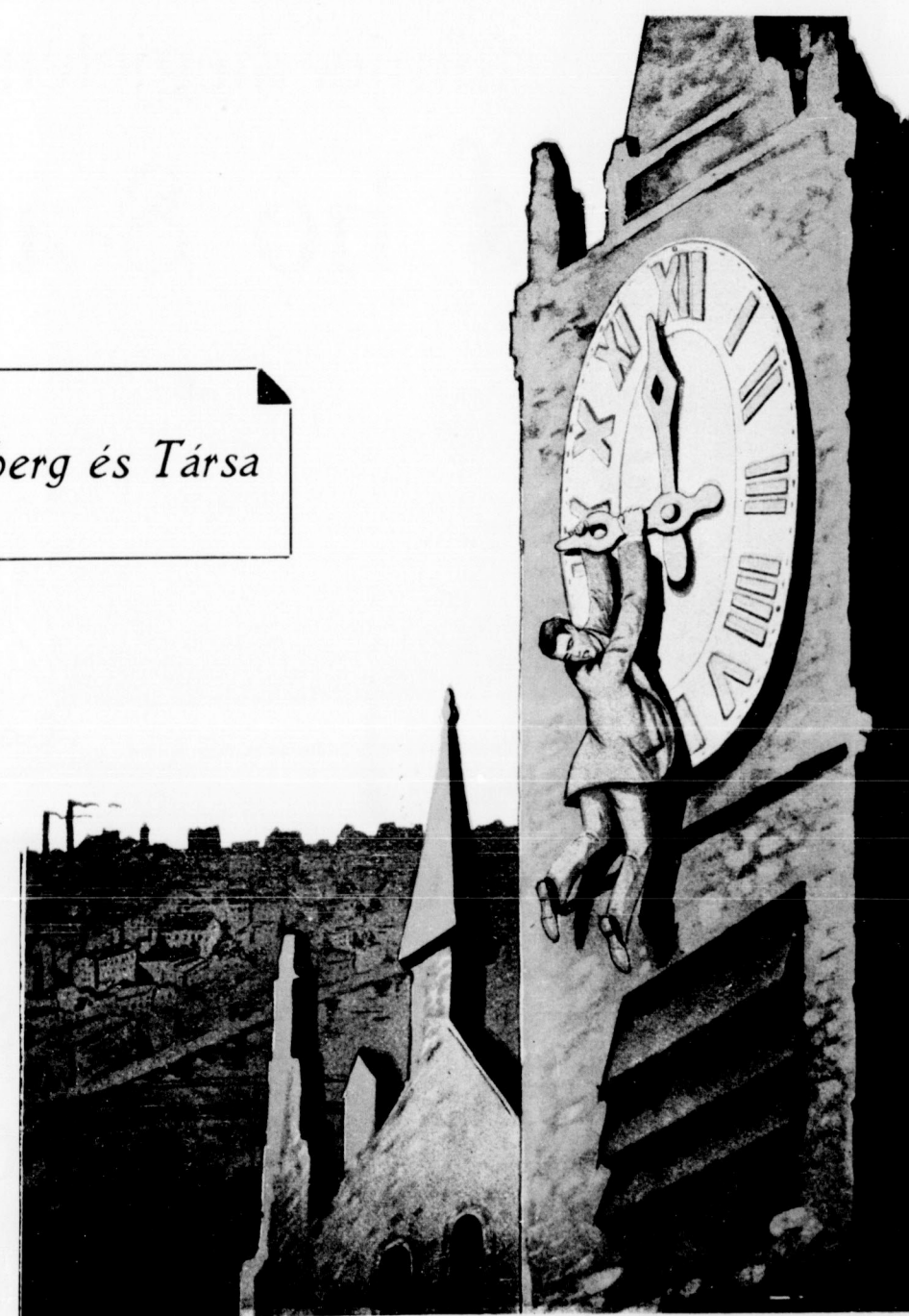
FEBRUÁR 22-ÉN MEGJELENŐ NAGY SZENZÁCIÓNK:
Halállovaglás (Der Todesritt auf dem Riesenrad)
 Artista történet 3 felvonásban 1150 m.

Schwarzenberg és Társa

A vörös torony

Schwarzenberg és Társa

ZA LA MORTE

a „CAESAR“ filmgyár első

FRANCESKA BERTINI

filmje megjelenik

március hó 8-án

E sorozat mind a
12 képét az első egész
hétre az Omnia Mozgó-
fényképpalota kötötte le

Előjegyzéseket
e sorozatra
felvesz a
monopol-
tulajdonos:

KISS SÁNDOR

filmkereskedelmi vállalata

Budapest, Akácfa-u. 13

Telefon 110-37. szám

NEUMANN JÓZSEF

JÓZSEF FŐHERCEG Ő CS. ÉS KIR.
FENSÉGE KAMARAI
SZÁLLÍTÓJA

KORONA

FILMVÁLLALATA 99999
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 76. SZ.
TELEFONSZÁM: „JÓZSEF” 31-66

Csupa elsőrendű monopolsláger
jelent meg a
KORONA
filmvállalat kiadásában

Keleti határon	Aktuális színmű 3 felvonásban ... 1000 méter
Fekete kereszt	Főszereplő: Keleti Juliska, 4 felv. ... 1250 méter
Életemet a királyért!	Főszereplő: Capozzi, 5 felv. ... 1780 méter
Háború és béke	Dorrit-Weixler-film, 3 felv. ... 950 méter
Hősök hazájában	Franz Hofer-film, 3 felv. ... 1050 méter
A népfelkelő	A legjobb magyar háborúsfilm, 4 felv. 1200 méter
Sátán kisasszony	4 felvonásban ... 1260 méter
A Gólem	Főszereplő: Paul Wegener, 5 felv. ... 1400 méter

A GÓLEM

LEGUJABB
ATTRAKCIÓNK:

SÁTÁN KISSASSZONY

LEGUJABB
ATTRAKCIÓNK:

A magyar kinematográfia diadala

I.

A TOLONC

PROJECTOGRAPH

A Tolonc

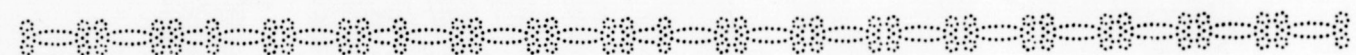
Népszínmű 3 felvonásban. Irta: TÓTH EDE. Filmre alkalmazta: JANOVICS JENŐ dr.

SZEREPLŐK:

Kontra Fridolin	Nagy Gyula a kolozsvári Nemzeti Színház tagja	Mrawcsák	SZENTGYÖRGYI ISTVÁN a kolozsvári Nemzeti Színház örökös tagja
Kontráné	Simon Mariska a kolozsvári Nemzeti Színház tagja	Cselédközetítő	Hetényi Elemér a kolozsvári Nemzeti Színház tagja
Miklós, Kontráné fia az első urától	VÁRKONYI MIHÁLY a kolozsvári Nemzeti Színház tagja	Kifutó	Erdős Fülöp a kolozsvári Nemzeti Színház tagja
Angyal Liszka	BERKY LILI a budapesti Népopera primadonnája	Irnok	Berky József a kolozsvári Nemzeti Színház tagja
Börtönigazgató	Fekete Mihály a kolozsvári Nemzeti Színház tagja	Rendőrfogalmazó	Nagy Adorján a kolozsvári Nemzeti Színház tagja
Ördög Sára	JÁSZAI MARI a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja	Angyal Pál	SZAKÁCS ANDOR a kolozsvári Nemzeti Színház tagja

Rendezte: KERTÉSZ MIHÁLY.

A történet színhelye: Kolozsvár és Torockó

Prologus

Irta: EMÓD TAMÁS.

Elmondotta a Tolonc főpróbáján: KERTÉSZ MIHÁLY.

Nemes urak, szép lányok, drága hölgyek,
Ismeritek a szent legenda könyvét?
Veronikának volt egy keszkenője,
S e kendő fogta fel a Jézus könnyét;
És átütődött, hallga csak, a kendőn
Nagy-finoman az arc minden vonása,
Hölgyek-urak: ma legördül elétek
A szent legenda-beli kendő mása. . . .

Egy arcot rejt magában most a vászon,
Egy arcot rejt: bus arcot, könnyes orcát
És fehérségén lassan átütődik
A töld, a fű, a felhő: . . . Magyarország.
Ismerjétek az arcra: benne vagytok,
Mind benne vagytok, hogyha rája néztek,
Mint a regényes kino-dráma hőse,
Ha két alakot varrt neki a végzet.
Ismerjétek rá: magyar táj a tája,
Magyar szél fuj, ha megrezdül az ág
És magyar falut koszorúznak benne
Poros zöldjükkal az akácifák. . . .

Ismerjétek rá: mindegyik magyar fej,
A tolonc-lány, a kócos kis cseléd,
A gáláns urfi meg a rongy csavargó,
Magyarul játszik, míg elédbe lép
Jászai, Berky, jó Szentgyörgyi Pista
Várkonyi . . . csupa kedves, régi név;
Erdély a színpad, székely hegy a háttér,
Emlékbe készült. Anno: a nagy év . . .
Emlék-felvétel. Mint a furcsa képek,
Amiket ősi ládákban lelünk
És nézzük őket hosszan, nézegetjük,
Míg egytől egyig rájuk ösmerünk;
S nevéen nevezzük lassan valamennyit,
A nevető arcot meg könnyes orcát,
Mert ott alszik a víg és bus szemekben,
Mint Krisztus-arc a kendőn: Magyarország.

Hölgyek-urak! ma legördül elétek
A régi mult, a hajdan — volt világ —
Mind kedvesek, mind régen ismerősök,
Mint falu végen az akáci fák . . .

A vasutexpressz tarifája.

Lapunk más helyén beszámolunk arról a beszélgetésről, amelyet Ofner József urral, a Máv. balparti üzletvezetőjével folytattunk a filmzállítás reformja kérdésében.

Remélhető ugyan, hogy a mai viszonyok rövidesen orvosolhatni fognak, de, mivel alig van valaki, aki a vasutexpressz tarifájával tisztában lenne, itt közöljük azt, a keleti pályaudvar pénztárfőnökétől, Angyal Géza Máv. felügyelő urtól nyert felvilágosítások alapján.

Az expresszdíj a személyvonatoknál a podgyászilleték kétszerese, a gyorsvonatoknál pedig háromszorosa. A podgyász díjszabás tíz kilogrammonként a következő:

1-től 50 kilométerig	10 fillér
51—100	20 "
101—200	40 "
201—300	60 "
301—450	80 "
451—600	100 "
601— feljebb	120 "

Megjegyzendő, hogy a podgyászilletéket minimálisan 50 kilogrammra szabják csak meg, úgy hogy a fenti tételek ötszörösét kell kétszer illetve háromszor venni. Ehhez az összeghez még 20 fillér mérési díj is járul, úgy hogy a Máv. vonalain az expresszdíj tarifája a következő:

1-től 50	Km.	Személy Gyors	
		K	vonaton
51—100	"	1.20	1.70
101—200	"	2.20	3.20
201—300	"	4.20	8.20
301—450	"	6.20	9.20
451—600	"	8.20	12.20
601— feljebb	"	10.20	15.20
		12.20	18.20

Mondanunk sem kell, hisz súlyosan érzi ezt minden vidéki mozgósínház, mely aránytalanul nagy teher ez. Hiszen megtörténhetik, hogy egy vidéki mozgósínház három helyről kapja a műsorát, s ebben az esetben, ha például 200 kilométernél távolabbra van a fővárostól, csupán szállítási díja — odavissza — 37 korona 20 fillér egy műsornál. Ez hetenként több mint száz koronát jelent.

Reméljük, hogy akciónk,

amely igazán jóindulattal és megértéssel fogadtatt, eredménnyel jár s a minimálisra csökkenthetik a vidéki mozgósínházak ez igazságtalan és aránytalan megterhelését.

Megjegyezzük még itt, hogy vasutexpresszt, amennyiben azt időben adják fel, minden vonalhoz köteles elfogadni az állomás. Kivételt csak az az eset képez, ha hadimenetrend van életben és a podgyász forgalom is szünetel. Úgy, hogy a vidéki városok

raktárnokainál a legerélyesebben lehet követelni az expresszszállítmányok felvételét. Természetes, hogy legalább 1—2 órával az illető vasut indulása előtt kell a filmet feladni.

Budapesten a keleti pályaudvaron éppen a forgalom zavartalan lebonyolítása érdekében azt a rendeletet adta ki legutóbb a raktárfőnök, hogy a lehetőség szerint a vonatok indulása előtt két órával már fel kell adni a filmszállítmányokat.

Angol mozik a háborúban. A Londonban megjelenő „Kinematograph Weekly” című szaklapnak egy januári száma jutott Olaszországon át a kezünkbe. A szaklap meglehetősen sötét színben festi le az angol moziéletet. Egy statisztikát közöl, amely a mozik produkcióját mutatja be. Mig áprilisban hétszázhusz filmkópia jelent meg az angol piacon, decemberben már háromszázhetvenötre apadt le ez a szám. Amint tudjuk, az angol filmipar aránylag igen fejletlen még s erősen rá van szorulva az importra. Az import főleg francia és olasz gyárból, meg Amerikából jön a brit szigetekre. A szállítási nehézsége az oka főképpen a rohamos hanyatlásnak és nem utolsó sorban az, hogy a német filmgyárak nem adnak filmet Angliának. Ezért láthat az angol csak feleannyi képet, mint békeidőben. De reméljük, hogy a derék tengeraltjárók, még ezt a számot is megfogják kissé csökkenteni.

Illés Jenő hazajön.

Abban a nagy munkában, amellyel rövid időn belül versenyképesé tették a német filmet, oroszánrésze van Illés Jenőnek, a hazánkból Berlinbe szakadt és ismertté lett német írónak is. Illés, miután a német irodalomban előkelő pozícióra küzdötte fel magát, ambíciója a filmgyártás felé terelte őt. A kinematográfia fejlettsége arra ösztökélte, hogy filmtémákkal foglalkozzék, eleinte élceket dolgozott fel ötletesen a mozi számára, majd nagyobb feladatok megoldásával kezdett foglalkozni és rövidesen ő lett a német filmgyárak legkeresettebb szövegírója. Négy évvel ezelőtt pedig, amikor a *Litteraria* nevű filmgyárat megalapították, Illés került a művészi vezetés élére, dramaturgja és főrendezője lett a legnagyobb és legmodernebb berlini filmgyárnak, a mely sok értékes, szép képpel gazdagította a magyar mozik műsorát is.

Illés Jenő azonban nem állott meg fél uton. Amikor zseniálisának és erős talentumának teret nyújtottak arra, hogy érvényesüljön, a filmgyártás *technikai* kérdései is foglalkoztatni kezdték. Rövidesen *feleslegessé tette maga mellett az operateur*, azoknak a képeknek, amelyeket rendezett, *ő maga készítette el a fotografiáit is*. Nagyszerű munkáját, zseniálisát, finom ötletességét a német szakkörökön kívül csakhamar ismertté tette az egész világpiacra, amelyen domináltak azok a filmek, amelyek kezéből kerültek ki.

De, ha kitünő német is lett Illésből, egészen még sem németesedett el, érzésében, gondolkodásában magyar ember maradt. Az első alkalmat, amely lehetővé tette

számára, hogy hazajöjjön és külföldön szerzett gazdag tapasztalatait itthon gyümölcösöztesse, nem szalasztotta el. Erős anyagi pozícióját feladta és e héten elszerződött a *Fröhlich* János és *Fodor* Aladár *Kino-Riport* vállalatához műszaki és művészi vezetőnek és természetesen főrendezőnek is. Illés Jenő hazajön és itt folytatja munkáját, amely a magyar filmgyártás egyik legjelentősebb etapjának veti meg alapját.

Nagy és jogosult bizakodással tekinthet az egész

FRANCESKA BERTINI

R
A
N
C
E
S
K
A
B
E
R
T
I
N
I

A filmgyártás csodája

A legfinomabb, és legnívósabb erkölcsrajz.

hazai mozivilág Illés munkája elé, a magyar filmgyártás össze fog forrni az ő tökéletes technikájával, hatalmas koncepciójával, finomult ízlésével, ötletességével és klaszszikus dramaturgiai érzékével, amelyek alapkövét teszik a világpiacra való gravitálás lehetőségének is. Elismerés illeti meg a *Kino-Riport* vállalatot is, amely nagy anyagi áldozat árán módját ejtette annak, hogy Illés Jenő a magyar filmipar szolgálására fordítsa a szak tudását.

Szünet közben.

Gere Zsiga, a Magyar Színház művésze, aki a harctéren vitézségi érmet verekedett ki magának, fellépett még a nyáron a *Vaskereszt* című film-drámában, amelyet a *Paedagógiai Filmgyár* fotografált. A felvételek *Gábor* Józsefnek, az Operaház tagjának felügyelete alatt készültek. Ő tudnillik társvállalkozója a *Génius*-filmgyárnak, amelynek a pompás Steinhardt- és Hegedüs-filmek után új eseményes filmje lesz a *Vaskereszt*. A felvételek egyik szünete közben történt meg a következő derűs epizód:

Gere huszárezredest játszik a darabban, akinek nagy, magyaros bajusza és kemény fellépése van. Gerében azonban a megéhezett színész szólt meg egyik jelenés után, s úgy csáko nélkül, de különben teljes ezredesi ausrüstungban és ezredesi maszokban átszaladt a gyárral szemben lévő vendéglőbe. Egy adag pörköltet rendelt. Hozták neki a párolgó ételt és Gere gyorsan falatozott. A színes abrosz, a korcsma kurtasága nem igen illett az ezredeshez és így esett meg, hogy egy bakahadnagy, aki véletlenül a korcsmába toppant, ugyancsak meglepődött a tulságos egyszerűségben. De aztán emelkedett szívvvel állott Gere elé, haptákba vágta magát és így szólt:

Jelentem az ezredes urnak, N. . . Károly hadnagy vagyok.

Gere ránéz a hadnagyrá, sehogysem érti a dolgot. Mért ilyen alázatos a hadnagy? De aztán feleszmél. Észreveszi, hogy a színpadi kosztümben van, az okozta a félreértést. És kezét nyújt a hadnagynak: — Örülök kedves barátom.

Én Gere vagyok, a Magyar Színház tagja. Ne haragudjon.

A film kidolgozása.

Amikor a színész otthagyja a színpadot s az operateur kezében megáll a felvevő masina kurblija: akkor kezdődik voltakép a komoly, nehéz és felelősségteljes munka. A filmen már rajta van a hősszerelmes minden lelkesége, a primadonna bájos mosolya — de ez még rejtett kincs csupán. A jelszót: Szé-
zám nyilj meg! — a laboratóriumban kiáltják el a filmgyár kémikusai és ezer torturán át viszik a sápadt celuloidszalagot, míg kivirágzik rajt a színjátzó arca, alakja s a dráma komoly reliefje.

A filmgyáraknál a legféltve őrzött titkok közé való a laboratórium, mert mindegyikben őriznek valami speciálitást, valami monopolisztikus találmányt a kíváncsiak szeme elől. Minden kémia szernek más az összeállítása minden gyárban. Ezért van az, hogy más az Eclair színezete, mint a Pathé vagy Gaumonté, de nincs két filmgyár, amely képeinek (hogy úgy mondjam) teintje egyforma lenne.

A film kidolgozásának ugyanazok az alapszabályai, mint a közönséges fotográfiaénak.

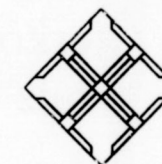
A kazettát, amely a már használt, felvett filmet tartalmazza, a sötét kamrába kell vinni s a legteljesebb óvatossággal csak itt szabad kinyitni. A sötét kamrában vörös lámpa

*Colussi Bélának, az Eclair és az Uránus direktorának készülő igen érdekes könyvéből közöljük ezt a részletet.

Írta:
Colussi Béla.

ég, mert a film csak a vörös sugarakkal viselketik érzéketlenül. Nagyon kell vigyázni, hogy a vörös lámpáén kívül más fény ne érje a filmet, mert ez esetben, ha tönkre nem megy, legalább is nagyon megrongálódik. Ajánlatos erős rubinlámpákat alkalmazni s ezt egy vörös üvegből való szekrénykébe elhelyezni. A vörössizzólámpát az áramkörbe seriálva ajánlatos kapcsolni s

A kinematográfia
kimagasló eseménye minden

FRANCESKA
BERTINI FILM

ezáltal a lámpa nem ég teljes fénnel, hanem csak tömpán világít.

Amikor tehát a sötét kamrában, illetve a vörös világítású laboratóriumban a filmet a kazettából kivesszük: azt legelőször — ép úgy, mint a fotográfia üveglemezét — előhívjuk. Előhívás után vízzel le kell öblíteni a filmet s így fixirozni. Fixálás után legalább jó ideig ismét vízben kimosni, azután megszáritani.

A negatív ekkor kész és következik a másolás. Ez a

művelet az erre a célra szerkesztett másológép által történik, szintén vörös lámpával világított sötét helyen. A negatív és pozitív filmek (ez utóbbira történik a másolás) egyszerre helyeződnek a gépbe s egy kapun keresztül húzódnak át együttesen. Ebben a kapuban történik a megvilágítás éppen úgy, mint a felvételnél.

A kapuban ugyanis van egy nyílás, amely épen olyan nagy, mint egy filmkocka. E nyílás alatt egy villamos körte van elhelyezve s ez szolgáltatja az exponáláshoz szükséges világosságot. Nagyon fontos a másolásnál is, hogy egyenletesen fusson a film, ezért a másológépet is motor hajtja.

Természetes, hogy a negatív filmek a szerint, hogy milyen világosságnál készültek, más és más formák. Ezeket az egyenetlenségeket azonban nem szabad a pozitív filmekre is átvinni. A felvételnél meg kell tehát az egyes részeken jelölni, nem e készültek különleges világítási körülmények között.

A modern filmfelvevő gépeknél vannak lyukasztók és így ennek segítségével nagyon könnyen lehet jelölni azokat a részeket, amelyek különleges viszonyok mellett exponálódtak.

Már az előhívásoknál is ajánlatos ezekre külön gondot fordítani és már ott javítani, egyengeti rajtuk amit lehet, azaz erősebben, vagy lágyabban hívjuk elő őket, mint általában. Ha ez nem volna elegendő, az ilyen ne-

gativokat bizonyos vegyszerek segítségével lehet erősebbé, vagy gyöngébbé tenni. A harmadik korrigáló eljárás a másolásra marad. A fényt nyújtó villamos körtét szabályozható ellenállással kell összekapcsolnunk s ezáltal a fényt állandóan szabályozhatjuk.

Arról van ugyanis szó, hogy a hiányosan, röviden exponált negatívnál a hiány pótlására a másolásnál hosszabban exponáljuk és a körtébe több villamosáramot engedünk a rendesnél, azaz a normálisnál erősebb fényel dolgozunk. A tulleponált negatívreszleteknél az ellenkező az eljárás. Nem ajánlatos az exponálás eme hibáit a motor szabályozásával korrigálni. A pozitívfilm sohasem oly érzékeny az exponálás idejét, mint a fényerősségét illetőleg.

A kopirozás után a filmet megint elő kell hívni, kimosni és szárítani.

Természetes, hogy az itt elmondottak csak a sablonja a filmgyártásnak. A milliós alaptökével bíró filmgyárak szenzációs berendezéssel dolgoznak, amelyek lehetővé teszik azokat a különleges felvételeket is, amelyekkel gyakran találkozunk a moziban. Ezek azonban külön fejezetre tartoznak.

Franceska Bertini első filmjét, a *Za la Morte* szerdán délelőtt mutatja be zártkörű főpróbán az Omnia. A nagyszerű olasz tragika első filmszerepe elé várakozással néz az egész szakma.

A hármas bemutató.

A kék szoba.

Erkölcrajz 3 felvonásban.

Főszereplők: *Bogia Horska* és *Fritz Fehér*.

A Philipp és Pressburger cég ujdonsága.

Azok közé a modernül felépített drámák közé tartozik, amelyek,

A legizgalmasabb és legfinomabb erkölcrajz a **Za la Morte!** Franceska Bertini első filmfellépése

ha színpadon látja az ember és hallja a dialógusokat, amelybe az írója a maga meggyőződését és egyéni elveit tüzdeli, társaságbeli disputákra ad anyagot. Mint film is lehet vitatkozni fölötté és ez adja meg a midennapiságot áttörő értékét. Modern az átgondolása, a jeleneteiben a mai felfogások kapnak elevenítő erőt. Schnitzler We-dekind irhat így, mintha az egész darab az ő szempontjait akarná hirdetni.

Raden gróf leányáról szól a darab, akinek a szíve nem tud hajlani Wehl grófhhoz, a dús gazdag földbirtokoshoz. A gróf állandóan körülötte setteng, s ahol tudja,

hogyan ott van a komtesz estélyeken, délutáni összejöveteleken, mindenütt nyomon kíséri. Ez a hajthatatlanság kétségbeejti a gróflányt, s tapintatos módon ugyan, de kategórikusan ki akarja oktatni a gróftot arról, hogy minden igyekekezete reménytelen. Egy bálmulatságon meg is cselekszi ezt, úgy pedig, hogy miközben a gróf a szépet teszi előtte, megszakítja a beszélgetést és egy ezredessel a táncba viteti magát. — Raden gróf néhány héttel később azt a megdöbbentő híradást kapja, hogy a bank, amelynek részvényeiben egész vagyona fekszik, csödbe kerül. Hogy megmentsen valamit, mindenét készpénzzé teszi és leányával elköltözik a kastélyból, egy távoli faluba, ahol gazdálkodni kezd. Mary komtesz egy napon kilovagol, immár nem azon a nagyszerű fajménéen, amely évekig kedvenc paripája volt, hanem egy szürke falusi háttaslovon, — s eközben szembe találkozik Wehl gróffal, egykori udvarlójával. A gróf még mindig imádja a szép komteszt és másnap látogatást tesz náluk. . . . Egybekelnek. Wehl gróf pedig gazdag, Raden gróf pedig szegény. A régi jólétet jelenti ez a házasság, Mary komtesz tehát szívesen egyezik bele abba, hogy a gazdag ember férje legyen, Szíve azonban jég hideg. A kényszerházasság esete ez, a családi tüzhely minden melege nélkül.

S az első hetek végleg kijózanítják Wehl gróftot. Vérig gyötrik, a halálos kétségbeesésig. Megmáshatatlant a végzete, szerelme viszonzatlan marad, s így nincs más a számára, mint eltűnni, magára maradni, meghalni. Öngyilkossá lesz, de előbb bosszút áll, vagyona öröklését ahhoz a feltételhez köti, hogy az asszony a rendes időre életet adjon házasságukból származó gyermeküknek. Ez ugyanis lehetetlen, hadd tudja a világ, hogy a komtesz csak pompára áhitott, s ezért halálba kergetett egy rajongó embert.

. . . . A temetés után pár hétre egy fiatal festő kerül a kastélyba, s a komtesz most rajta keresztül

akarja végrehajtani tervét, hogy a vagyonhoz jusson. Egy éjszaka, és minden rendben van. Másnap eltűnik és a határidőre megszületik — az utód. . . . A festő pedig tust szerez a végrendeletéről, mindenről, férfiúi becsületét látja megtiporva és számonkéri a grófnőtől a dolgot. Ama hónapok mulva, mikor a grófnő visszatér, meglepi őt a kastély kápolnájában és kérdőre vonja. Wehl grófnő zokogva tér meg. A festő az apja a gyermekének, s a festő az az ember is, aki őt megérteni tudja, s akihez szerellelemmel fűzheti a sorsát. Kéri, hogy kössön vele házasságot. A festő örömmel egyezik bele, hiszen sok-sok éjszakán át álmodott róla. A házasságot azonban egy feltételhez köti: le kell mondani a jogtalan vagyonról. . . . És szegénységben vonulnak vissza.

Eddig a történet, amely eleven életet él, valóságból ellesett és megrázó. A gróflány szerepe a nagy tragikák jelességeit kívánja meg, s ebben *Bogia Horska* csakugyan emlékeztet a berlini udvari színházak tragikáira. Ahogy mimel és gesztikulál, az ábrázolóművészet legszélesebb klaviatúráját használja, megdöbbent, mikor a szívebe vág és elérzékenyültté tesz, mikor megfigyeljük, hogy alakul át azzá, ami alapjában is, gyenge és gyöngéd nővé. *Fritz Fehér*, a partnere is ugyanazzal a magas művészettel játszik és épenugy, mint más alkalmakkor. Talán különül, mert ez a szerep egészen egyéniségéhez illik. A belső és külső felvételek megrendezésében a kép igen választékos izlésű és mindenütt helyén valót nyújt úgy, hogy a márka e nemből bizonyosan legkiválóbb alkotásainak egyikét reprezentálja. A butorok muzeális látványosságot nyújtanak, a nyílt-téri jelenetekben pedig a természet legcsodásabb szépségeit ragadták ki. Rendkívüli tetszés honorálta ennek a mesteri képnek kiválóságát a főpróbán, s a *Philipp és Pressburger* cégnek, amely a képet forgalomba hozta, melegen gratuláltak.

A becsületes ember.

Színmű 3 felvonásban.

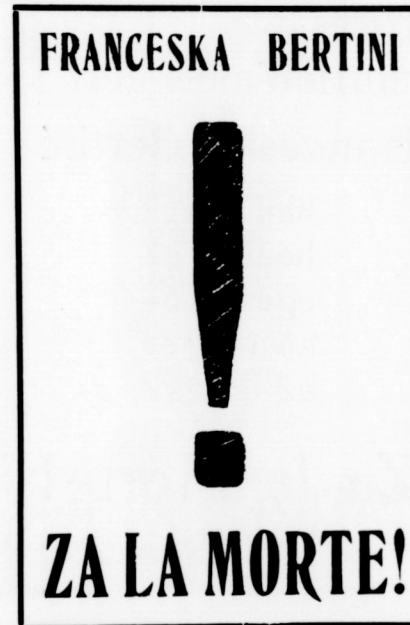
Főszereplő: *Psilander Waldemar*.

— A Projectograph r.-t. ujdonsága. —

A mozi épen olyan, mint az ujság. A tegnap előadott film a mai premier-közönség számára csak akkor aktuális, ha valami kivételesen jó volt és egy rosszabbal akarja összehasonlítani, vagy fordított esetben. A hármas bemutatón pedig felhánytorgatta a közönség a legfrissebb *Psilander*-kép alkalmával a régebbi *Psilander* képeket. Miért nem tud mindenkor ilyen csinálni a *Nordisk*? — kérdezték, és miért nem tud minden-

legjobb Nordisk képeknek is. Teljes és komoly művész ezen a filmen *Psilander*, akibe „A bibliás ember” címszerepe után újra bele fog szeretni minden mozilátogató. A rendezés — a *Nordisk* ismert rendezése! — nagyszerű keretet ad a filmnek, s a darab meseje is oly ujszerű, szövevényes, érdekes, amilyen kevés volt még mozikép.

Egy amerikai kikötőváros prédikátora „a bibliás ember.” Teljesen ősz férfi már, akinek szava mélységes hittel teljes — de akinek barázdált arca elárulja, hogy sok-sok szenvedésen mehetett már keresztül. A kikötőváros legaljasabb rétegében folytatja térítő munkáját a bibliás ember, amikor egy suhanc rákiált, hogy ne beszéljen, ő se jobb, mint a többi. Ő is ült már a börtönben. A bibliás ember, — *John Redmond*, — nem felel a suhancnak, de amikor este találkoznak, igyekszik a lelkére beszélni. Ugy látszik nem minden eredmény nélkül, mert az ifju, amikor a csapszékben a kedvesét gunyolják vallásossága miatt, ott akarja hagyni társait. De azoknak szükségük van óreá egy betörésben. Péter egy kedvező alkalmal megcsökök ez új bűnözés elől, de cimborái utánarohannak, s el is fogják, ha *Redmond* meg nem menti őt a kezeik közül. A suhancot hazaviszi a lakására, s hogy megjavítsa, elmondja neki élete történetét. . . . Gazdag fiu volt. Mindaddig nem is volt semmi baja, amíg meg nem ismerkedett *Freddel*, egy kollégájával, aki rossz szelleme lett. Éjszakázni kezdett dacára az apai tilalomnak, s amikor megismerkedett egy csodaszép színésznővel, eldől egész élete. Halálosan beleszeretett e nőbe, de a nő csak bolondította — pénze kedvéért. Egy napon meglepte a nőt barátjával. Revolver rántott reá. Ő megfogta a kezét, de a revolver véletlenül elsült és szíventalálta a színésznőt. Mielőtt

kor ily csodálatosan nagy alakítást produkálni *Psilander*.

Hja, a filmgyártás sokkal nehezebb mesterség ám például a nyomdásztnál. A nyomdász tud mindenkor egyforma levélpapírt csinálni, de a színész, művész, akinek fejlődésében éttappok vannak. *Psilander* pedig a java művészek közül való, aki mindég fejlődik. A mai bemutatón konstatahatta mindenki, hogy *Psilander* csucsára érkezett a mozi színjátszó művészetnek. Anélkül, hogy az eddigi *Psilander* képek értékéből valamit is le akarnánk vonni, s leírhatjuk, hogy „A bibliás ember” nemcsak az eddigi legjobb *Psilander*-alakítás, de egyike a

ő felcsudhatott volna, barátja már kint volt a szeparéból, ahol a tragédia lejátszódott, s reáfogta a gyilkosságot. Minden körülmény ellene szólt, s el is ítélték hosszú rabságra. A börtönben ismerte meg előbbi élete hívságos voltát. Megtanulta a cella homályában az Istent ismerni és csak a hit tartotta lelkében az erőt, hogy tragédiáját elviselje. Apja is meghalt közben anélkül, hogy megbocsájtott volna neki. Egy napon azonban ütött a szabadulás órája. Perét újra tárgyalták, s Fred, látva itt az ő halálos ónszürke arcát, megtört és beismerte galádságát. Anyja hajlós ágához érkezett, de még elég jókor, hogy a hülő ajkák és csókot leheljenek homlokára és áldást rebegjenek reá. Ekkor határozta el, hogy prédikátor lesz ő is . . . Már hajnalodott ekkor. Ablakuk alatt Newyork ébredett már, s a prédikátor elindult, hogy összeeskesse Pétert szeretőjével. A leány kétségbeesésében már öngyilkos akart lenni, amikor jöttek ők és hozták neki a békét, a boldogságot. . . .

A harmas bemutató előkelő közönsége legnagyobb tetszéssel fogadta a kiváló dán színész ez értékes alakítását és tetszéssel honorálta a Nordisk mesteri rendezését és pompás kiállítását.

Halállovaglás.

— Dráma négy felvonásban. —
A Schwarzenberg és Társa cég ujdonsága.

Ahogy divatos volt néhány esztendő előtt pillanatfelvétel-színműveket írni a színes és zajos artistavilágról, ez az irodalmi ötlet azonmód áterjedt a filmkonceptiókra is. A flitteres, liszttel fődött arcu, frigiditási sapkás emberek között lélektani razzákat rendeztek a szövegírók s kimutatták, hogy az artisták csupaszív, csupalira emberek, a cilinderes, karcu műlovarnók viszont olyan értékek, akik a férfiak szerelmére feltétlenül méltóak. Csak a romantikáját látták meg ennek a tagadhatatlanul érdekes

és ezerszinű miliónek, kilopták a gyengédségét, agyonbizonygatták cigány életmódjuk szépségét, általában az artistákat a legirigylésre méltóbb, legboldogabb embereknek tették meg. Lehiggadt ez az áramlat, s most egy pompás moziképen, amelynek *Halállovaglás* a címe, végre a realitásait is megkapjuk a cirkusznak.

Egy kalandor, valami Fred Dolan nevű, barátjánévvel Ollennel operál, s egy nagyértékű gyöngysort lop el. A tolvajok után tüvé tesz az egész országot, ám ők tulajrának az üldözők eszén, a férfi mint arabs művész, a nő pedig mint táncosnő egy bécsi cirkuszhoz sze-

**Az első
Franceska Bertini**
film meg-
hódítja az
egész köz-
önséget
az egész
Za la Morte!
sorozat
számára.

gődnek. Egy ügyes detektív azonban állandóan foglalkozik a dolgokkal, és később le is leplezi őket. A cirkusz gazdája, Romani, szerelmes lesz Ollenbe, s a nő magához ragadja ezt az embert, megtöri az akaraterejét és magához láncolja. A cirkusz bukófélben van, s Romani felesége kétségbeesik férje hűtlenségén és közeli romlásukon. Egy nap azt olvassa az újságban, hogy egy amerikai milliós, nagy összeget tűzött ki annak, aki a Praterben levő óriáske-
reket körüllovagolja. Lehetetlen feladat, de Romani felesége vállalkozik rá. A cirkuszt elakarják árverezni azon a napon, mikor a hajmeresztő vállalkozást végre kell

hajtani. Készül a dologra, már fölruhtat a lóval az első kocsira, mikor Ollen, hogy a vállalkozást megígyítsa, a kerék gépészét eltaszítja a vezeték mellől. A pillanatok idegtépők. Mi történik most? És Romaniné még ezek ellenére is végiglovagol az óriási keréken. . . . Ollent letartóztatják, s vele együtt Fred Dolant is, akikről most a detektív megállapítja, hogy ők a keresett rablók.

Ügyes bonyodalmak, hangulatos jelenetek és izgató fordulatok vannak a darabban, amely egy detektív- és egy cirkuszdrámát egyesít így rendkívüli szerencsével.

Az üldöztetés veszedelmei, amelyek a rablópart fenyegetik, mint állandó izgalom húzódik végig a darabon, s tetőpontjára akkor jut, amikor az óriáske-
reken való lovaglás megtörténik. Ez egymaga is olyan produkció, amely a nézőben elfojtja a lélekzetet. Vetekedik azokkal a mutatványokkal, amelyeket a legbravurosabb moziattrakciók közé soroltak eddig, talán túl tesz valamennyin. A bécsi tájak pompásak, megállapíthatjuk, hogy a császárváros nagyon alkalmas színtér mozi-
darabokhoz. A felvétel egészen precíz, komoly munka, akik e képeket felvették, mesteri módon értenek a fotografáláshoz. Noha elől kellett volna szólnunk róluk, most emlékezünk meg a film szereplőiről, akik színészeknek is, artistáknak is egyaránt kiválóak. *A halállovaglás* a Schwarzenberg és Társa cég kiadásában jelent meg.

A kék egér.

II.

— Engel és Horst bohózata. —
MÁSODIK RÉSZ.

A Schwarzenberg és Társa cég monopolja.

A *Kék egérnek*, amely szörnyen mulatságos, legpompásabb bohózata volt az elmúlt évadnak, — folytatása van, megjelent a második része. Többet talán nem is kellene mondanunk róla, fölösleges és mintha zavaró is volna, mert csak zavaró hatása lehet annak, ha

a Kék egér folytatásának meglepéseiről itt adunk számot, s nem adjuk át a közönséget a tökéletes műélvezetnek, s nem hagyjuk rájuk, hogy az újabb kalandok nagyszerűségeiben szöveggönyv nélkül gyönyörködjenek. A híres német bohózatíró társaság, az *Engel és Horst* megint felülmulhatatlant produkált. Még ha tilos volna is áradoznunk, szuperlatívuszokban beszélünk, akkor se tudnánk egyszerűbb szóval kifejezni, amit a kép látása keltett bennünk, mint azzal, hogy ez a film briliáns.

Brunner közjegyző végre megkapja családi magányában a Cerberus-iroda nehezen várt sürgönyét, amelyben azzal az ürüggyel hívják Berlinbe, hogy ott egy végrendeletnél kell közreműködnie. Persze kegyes család a sürgöny, Brunner a kék egérhez, a gyönyörű táncosnőhöz megy a német fővárosba, egyenesen a Palais de Danseba. Az átmulatott éjszaka után Brunner a Kék egér, rekte Vig Mici lakására megy, ahol másnap estig kialusszák mámorukat. A Kék egér az apjának mondja a közjegyzőt a háziasszonya előtt, s a háziasszony nem rest, kifizeteti a papával leánya számlahátralékát. Brunner hazautazik. Pár nap múlva azonban lecsap a katasztrófa, neje kezébe egy levél kerül, amelyet a Cerberus-iroda küld, s amelyben az iroda közli, hogy a megbízatás lejárt, a család sürgönyök díját meg kell ujtani. Brunner né istenesen leszidja az urát, vén csavargónak, szoknyavadásznak nevezi. De gyorsan kiengesztelődik és pedig egy másik levél kapcsán, amelyet Vig Mici háziasszonya irt, s amelyben tudomására juttatja a *papának*, hogy lánya kezd a rossz uton haladni. Brunner né hallatlanul megőrül. Hogyan, férjének törvénytelen lánya van? Nosza, el kell hozatni a falura a drága teremést, hadd legyen a boldog és gyermektelen családi körben. Vig Mici megérkezik, de nincs sok köszönet benne, mert folyton blamálja a familiáját. A *mama* végre is nevelőnőt hozat a lánya mellé. Megjön a nevelőnő, aki nem más, mint Mici egy berlini barátja, egy huszárcapitány, aki természetesen nem neveli, de még inkább elrontja Micit, ami viszont nem nagyon lehetséges. Brunner né végre belátja, hogy Mici annyira züllött, gonosz csont, hogy a kis falucskaiban nem lehet tovább tartani. És visszaküldi Berlinbe.

Hogy a *Kék egér* második része nemcsak utóleri, de sok tekintetben felül is mulja az elsőt, természetes. Madge *Lessingnek*, a legpajzánabb német naivának azóta parádés szerepe lett a Kék egér, s a többi színész is úgy játszik, mintha színpadon, a jubiláris előadásra készült volna fel. A rendezője a darabnak a kis Max *Mack*, aki egyenesen

Reinhardtja a filmvígjátékoknak. Mi minden ötlete felmerült, milyen okosan tudta kiválasztani gyakorlati társaságából a cselekményhez illő művészi trükköket. Pár éve van alkalmunk figyelni Mackot, s ma úgy látjuk, hogy a rendezői készség legtetőjén van.

Engel és Horst ama írók közül, akik a rekeszizmokra spekulálnak, abban válnak ki, hogy ötleteik mindig frissek, fordulataik nem következnek önmagukból, s ezért a viharos hahota nem helyenként szakad fel a jelenetek közben, az ő darabjaik látásánál nincs megállás a nevetésben, az ő darabjait — átkacagják.

Reinhardtja a filmvígjátékoknak. Mi minden ötlete felmerült, milyen okosan tudta kiválasztani gyakorlati társaságából a cselekményhez illő művészi trükköket. Pár éve van alkalmunk figyelni Mackot, s ma úgy látjuk, hogy a rendezői készség legtetőjén van.

Engel és Horst ama írók közül, akik a rekeszizmokra spekulálnak, abban válnak ki, hogy ötleteik mindig frissek, fordulataik nem következnek önmagukból, s ezért a viharos hahota nem helyenként szakad fel a jelenetek közben, az ő darabjaik látásánál nincs megállás a nevetésben, az ő darabjait — átkacagják.

o

Szökött katona.

Szigligeti Ede népszínműve.

Filmre átdolgozta és rendezte:
Pásztor M. Miklós.

A *Szökött katonáról*, a pompásan sikerült magyar népszínmű filmről még mindig írni kell. A mult heteknek ez az eseménye, mint egy színházi kasszadarab, még mindig homlokterében áll a közönség érdeklődésének, s így már az elején megállapított sikerét újból és újból illik regisztrálnia a kritikának. Szigligeti népszínművét amennyi forró estét szerzett a néhai való Népszínháznak, most, hogy évek óta nem volt színpadja a régi daraboknak, megnyugtató és örvendő filmen viszontlátnunk. Evva Lajos gárdája sem tudta volna nagyszerűbb együttesben színrehozni ezt a darabot, mint ahogyan Rózsahegy, Hegyesi Mari és a Nemzeti Színház többi művész-tagjai kihozták. A képről ellenállhatatlanul árad a népszínházi diadalmas esték szelleme és levegője.

A *szökött katonát* Pásztor M. Miklós rendezte oly sok hozzáértéssel, mintha hosszas studiumot végzett volna előtte. És sok ígéretet látunk arra, hogy egyebet is lesz alkalmunk az ő rendezésében kapunk. Teljesen tulzás nélküli, alpátos nélküli magyar film az ő átdolgozásában kikerült *Szökött katona*, amelyről akár tanulmányt is lehetne írni.

A darabot ma már a legnagyobb fővárosi mozgósínházak játszották és játsszák. És egyideig, úgy látszik, még a fővárosban is műsoron marad.

Lendületes és mindenképpen dícsérendő dolog Pásztor Miklós törekvése, „*Nemzeti Film*“ vállalatával magyar gyárat akar alapítani, amely nemcsak budapesti keltetésű filmeket készítene, de léleken és hangulatban is magyarokat. Minden mozinak kötelessége, hogy lélekkel támogassa Pásztor emelkedett célú vállalatát.

Magyar vállalat ez, amely a külföldnek is magyart akar adni.

A przemysli mozis.

Ez egy nem sikerült riport, amelyet azonban nem kell szégyélnie a hirlapírónak, tekintve, hogy a háboru olyan drótsövény, amelyet nem igen lehet keresztülugrania. Békeidőben három nap alatt tökéletesen rendben lett volna a dolog, az ugyanis, hogy *interju készüljön a przemysli mozissal*, viszont békeidőben nem sok értelme lett volna a dolognak, most pedig, amikor végre érdekes lenne az ilyen, nem lehetett megcsinálni.

Herczegh Géza, a „Nap“ harctéri tudósítója beszélt e sorok írójával a derék przemysli mozisiról. Hogy milyen ősz, milyen elragadó, milyen kiváló üzletember, a vár első körülzárása idején mindennap öt előadást tartott derék katonáinknak és a polgárságnak. Olyan helyen, amit még alig lehet frontmögöttinek mondani, ott állt a színháza, s játszta, esőse, zivatarosra nyütte le a filmeket, mindig ugyanazokat pergette, mert újakat nem tudott szerezni. Herczegh is megnézte a filmeket, volt köztük két humoros, egy hosszú dráma és egy aktuális sorozat. A háboruról. Hogy lelkesedtek ezeken a képeken, hogy telve volt minden előadásban, hogy viharzott a tapsoktól a mozi.

Elhatároztuk, hogy levelet írunk a przemysli mozinak. Írtunk vékony hártypapírra kilenc kérdést és egy borítékba téve elküldtük az írást a krakói várkommandóhoz. Az állt a lapokban, hogy repü-

lógép viszi a leveleket Przemyslbe. De nem vitte. Annyi odairányított levél gyűlt össze a kommandónál, hogy lehetetlen volt az átszállításuk. És ma visszakaptuk a kuvertánkat. Kék plajbásszal ennyi volt ráírva: *Nicht bestellbar.* (na).

A moziszezón
legszenzációsabb
dátuma lesz
az első

FRANCESKA
BERTINI
film, a
Za la Morte!
megjelenési napja

A Mozihét. Első számunkat juttatjuk ma az olvasóhoz. Ne méltóztassék benne programot keresni, csak ki akarjuk már itt az első számban jelteni, hogy ennek az újságnak minden helye arra fog szolgálni, hogy becsületesen informálja az olvasót a moziélet eseményeiről. Elfogulatlanul fogunk dolgozni, s a szerkesztő munkáját nem fogják soha sem befolyásolni a kiadóhivatal ügyei. Külön

megemlékezünk e helyen arról az akcióról, amelyet a vasutexpressz díjak leszállítása érdekében indítottunk, s amely úgy hisszük, teljes eredménnyel fog járni. Olvasóinknak akarunk ezzel olyan szolgálatot tenni, amely kötelesség is a céltudatos szaklap számára.

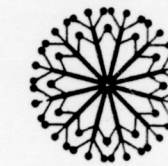
Antal József, lapunk kiadóhivatali igazgatója hétfőn vonul be katonának.

Olasz filmgyárak a földrengés áldozatainak. Nagyarányú gyűjtés indult meg Olaszországban az aveyzói rémes földrengés áldozatai számára, s e jótékonyági akciókból olasz kartársaink is kivették részüket. Egy komitét szerveztek a kinematográfipar körében való gyűjtésre. E komitét tagjai: báró Fassini Albert a Cines, báró Airoldi a Milano, báró Blanc a Celio, lovag Clerici az Elektra és lovag Ambrosio Artur az Ambrosio filmgyárak részéről. Fassini báró el is utazott a katasztrófa után Avezzanóba.

A hadimozi. Mint értesülünk, a hadvezetőség valamennyi hadszíntéren számos mozgófénykép felvevő-állomást rendezett be, amelyek részint a kinematografikus hírszerzés céljait szolgálják, részint pedig oly felvételek eszközésére valók, amelyeket, mint hadtörténelmi dokumentumokat a katonai könyvtárban fognak elhelyezni.

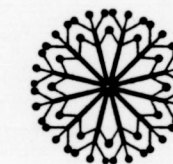
Helyettes-szerkesztő: **Várnai István.**
A szerkesztésért felelős: **Antal József.**
Kiadótulajdonos: „Mozihét” lapvállalat.
Nyomtatott: a Thália könyvnyomda r.-t. műintézetében Budapest, V., Csáky-u. 12.

Szezónslágereink legkiválóbbjai!

Conan Doyle
ciklus

Henny Porten
sorozat

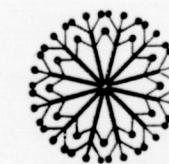

Schildkraut
filmek

Metamorfozis

Zsigaformába
jön

PHILIPP ÉS PRESSBURGER

BUDAPEST, VII, RÁKÓCZI-UT 36. SZÁM. :: SURGÖNYCIM: »PHILBURGER«

A magyar film-
gyártás három
szenzációs, gran-
diózus slágerképét:

A tolonc-ot, a
Kölcsönkért csecsemők-et és a
Bánk Bán-t,

amely képek
PROJA-film
néven kerülnek
piacra, a

Fröhlich János és Fodor Aladár
KINO-RIPORT-ja
készítette

41

Mozihét

Kino-Woche

Gaiumont

Legközelebb
a következő slágereket mutatjuk be:

Hősök fiai

Meghatóan finom dráma 3 felvonásban

Frici bácsi Pestre jön

Kacagtató bohózat. Főszereplő:
Herbert Paulmüller

Előkészületben egy szenzációs
remekmű. Főszereplő:

Alexander Moissi

I. évf. 2. szám. ••• Megjelenik minden vasárnap. ••• 1915 február 21.